

SIVILFORSVARET

KURSPLAN

Opplæring av instruktør som skal forestå
opplæring av fører av båt

INNHALDSFORTEGNELSE

1.	Bakgrunn for kurset	s. 3
2.	Kursets plass i opplæringsstrukturen	s. 3
3.	Kursets varighet, opptakskrav og målgruppe	s. 3
4.	Kursets hovedmål	s. 3
5.	Kursets oppbygging	s. 3
6.	Hovedområder	s. 4
7.	Arbeidsformer	s. 5
8.	Vurdering	s. 6
9.	Litteratur	s. 6
10.	Andre forhold	s. 6

1. Bakgrunn for kurset

De regler som gjelder for ferdsel på sjøen skal sikre at slik virksomhet skjer under forsvarlige forhold, og på en måte som gir lavest mulig risiko.

Stort sett forbindes opphold i og ved vannet med noe hyggelig, sol og sommer, sjøsprøyt og hvite seil. Men vann kan også være farlig. Hvert år omkommer mennesker i forbindelse med bruk av båt. Ved uhell og ulykker kan Sivilforsvarets personell i så tilfelle stå overfor vanskelige situasjoner.

Det er viktig å sikre at Sivilforsvarets virksomhet skjer under forsvarlige forhold, og på en måte som gir lavest mulig risiko. Sivilforsvarets opplæring skal sikre at fører av båt innehar nødvendige kompetanse i bruk og stell av båt.

2. Kursets plass i opplæringsstrukturen

Modellen for båtføreropplæring i Sivilforsvaret legger opp til at utvalgt tjenestemann ved sivilforsvarsdistriktet gjennomgår instruktørutdannelse. Opplæringen kvalifiserer til å kunne forestå praktisk opplæring av tjenestepliktig i bruk og stell av båt i sivilforsvarsdistriktet. Praktisk opplæring i båt bygger på innehav av båtførerbevis. Erverv av båtførerbevis gjøres i henhold til forskrift 3. mars 2009 nr. 259 om krav til minstealder og båtførerbevis m.v. for fører av fritidsbåt.

3. Kursets varighet, opptakskrav og målgruppe

Opplæringen er på 32 undervisningstimer.

Målgruppen for opplæringen er tjenestemann som skal forestå opplæring av fører av båt.

Den som fra tidligere innehar båtførerbevis gis anledning til kun å delta på den praktiske delen av opplæringen.

4. Kursets hovedmål

Kursets hovedmål er at eleven skal kunne forestå opplæring av fører av båt. Eleven skal kunne vurdere om fører er skikket til å føre båt.

5. Kursets oppbygging

Hovedområdet i opplæringen består av fagområdet båtutrustning. Emnene i fagområdet bør gjennomføres i gitt rekkefølge.

Erverv av båtførerbevis inngår som en del av opplæringen.

Fagområder	Emne nr	Emne	Timer
1. Båtutrustning	1.1	Administrasjon	1
	1.2	Båtførerbevis	16
	1.3	Pedagogikk	3
	1.4	Bruksbestemmelser	1
	1.5	Båtteknisk	2
	1.6	Søk	2
	1.7	Båtbehandling og redning	7
		Sum timer totalt	32

6. Hovedområder

Fagområdet gir en samlet oversikt over kompetansemål. For hvert kompetansemål angis hovedmomenter (innhold) som skal ivaretas i opplæringen. Vektlegging av hovedmomenter må relateres til kompetansemål og tid til disposisjon i hvert emne.

Båtopplæring

Målet med opplæringen er at eleven skal

- 1.1 forberedes til gjennomføring av kurs*
- 1.2 skal erverve båtførerbevis*
- 1.3 ha forståelse for kursplan for opplæring av fører av båt og for grunnleggende pedagogiske prinsipper*
- 1.4 være kjent med aktuelle bruksbestemmelser*
- 1.5 kunne utføre enkel kontroll og vedlikehold av båt*
- 1.6 være kjent med hvordan ulike typer søk gjennomføres*
- 1.7 kunne mestre båten kjøreteknisk i henhold til sjøveisregler og i redningssituasjoner*

Emne 1.1 Administrasjon 1 t

Målet med opplæringen er at eleven skal forberedes til gjennomføring av kurs

Hovedmomenter

- administrasjon
- erfaringsutveksling

Emne 1.2 Båtførerbevis 16 t

Målet med opplæringen er at eleven skal erverve båtførerbevis

Hovedmomenter

- sjømannskap
- lover og regler
- navigasjon og kartlesing

Emne 1.3 Pedagogikk 3 t

Målet med opplæringen er at eleven skal ha forståelse for kursplan for opplæring av fører av båt, og for grunnleggende pedagogiske prinsipper

Hovedmomenter

- kursplan for opplæring av fører av båt
- mål, undervisning og evaluering
- instruksjon og veiledning
- opplæring i praksis

Emne 1.4 Bruksbestemmelser 1 t

Målet med opplæringen er at eleven skal være kjent med aktuelle bruksbestemmelser

Hovedmomenter

- krav om båtførerbevis
- antall personer og vekt
- rekkevidde og driftstid
- samband
- tiltak ved uhell
- føring av logg
- sikkerhetsbestemmelser

Emne 1.5 Båtteknisk 2 t

Målet med opplæringen er at eleven skal kunne utføre enkel kontroll og vedlikehold av båt

Hovedmomenter

- båt
- motor
- sikkerhetsutstyr
- selvlenserventil
- instruksjonsbøker
- tilhenger
- materiellberedskapskontroll

Emne 1.6 Søk 2 t

Målet med opplæringen er at eleven skal være kjent med hvordan ulike typer søk gjennomføres

Hovedmomenter

- ulike typer søk, herunder søk i innsjø, strandsøk, søk i mørke og overflatesøk
- organisering av søk
- aktører
- samband og informasjon til fører av båt
- utstyr og bekledning
- sikkerhet

Emne 1.7 Båtbehandling og redning 7 t

Målet med opplæringen er at eleven skal kunne mestre båten kjøreteknisk i henhold til sjøveisregler og i redningssituasjoner

Hovedmomenter

- sette ut båt fra tilhenger
- fortøye til brygge ("longside")
- fortøye til brygge og land (dregg med baug inn)
- sakte fart
- høy fart med trim og planing
- manøvrering i trangt farvann
- grunt vann (tilt)
- kjøring i bølger
- kjøring i strøm
- kjøring i rennende vann
- sleping
- mann over bord
- søk, herunder navigasjon og vannkikkert
- ta opp båt på tilhenger
- sikre båt for transport

7. Arbeidsformer

Undervisning for erverv av båtførerbevis gjennomføres i henhold til Sjøfartsdirektoratets retningslinjer og pensum for og til båtførerprøven.

Læringsprosessen frem mot kompetansemålet må ha utgangspunkt i at læring skjer hos eleven gjennom aktivisering. Fordeling mellom teori og praksis må være hensiktsmessig, og opplæringen må bygges på den kompetansen eleven har fra tidligere. Bruk av instruksjon og veiledning vurderes ut i fra elevforutsetningene.

Det er behov for båt med motor og tilhenger til bil. Antall båter avpasses etter antall elever, slik at alle får praktisk øving.

8. Vurdering

Eksamen for erverv av båtførerbevis gjennomføres i henhold til Sjøfartsdirektoratets retningslinjer for båtførerprøven. For den praktiske opplæringen gis ikke kriterier for å kunne måle om eleven har nådd målet. Instruktør vurderer etter beste skjønn elevens evne til å mestre en båt, og kunne forestå opplæring av fører av båt.

Kursbevis skal ikke utstedes dersom det er åpenbart at eleven ikke har nådd målet. Elev skal få muntlig begrunnelse for avgjørelsen.

9. Litteratur

Læremateriell som benyttes under planlegging og i opplæring skal være faglig oppdatert, og holde faglig god kvalitet.

10. Andre forhold

Kursbevis utstedes.